

Ecologische onderbouwing Masterplan Kortenoord

Bouwfonds Ontwikkeling B.V.

22 april 2010

Definitief rapport

9V7901

A COMPANY OF

ROYAL HASKONING

**HASKONING NEDERLAND B.V.
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING**

Boschveldweg 21
Postbus 525
5201 AM 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 687 41 11 Telefoon
+31 (0)73 612 07 76 Fax
info@den-bosch.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel Ecologische onderbouwing Masterplan
Kortenoord

Verkorte documenttitel Masterplan Kortenoord

Status Definitief rapport

Datum 22 april 2010

Projectnaam Ecologische onderbouwing Masterplan
Kortenoord

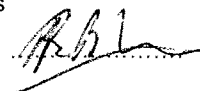
Projectnummer 9V7901

Opdrachtgever Bouwfonds Ontwikkeling B.V.

Referentie 9V7901/R00001/501672/BW/DenB

Auteur(s) drs. A.J. de Wilde en ir. S.L.M. den Held

Collegiale toets drs. R.F.M. Buskens

Datum/paraaf 22/04/10.

Vrijgegeven door drs. M. van Elswijk

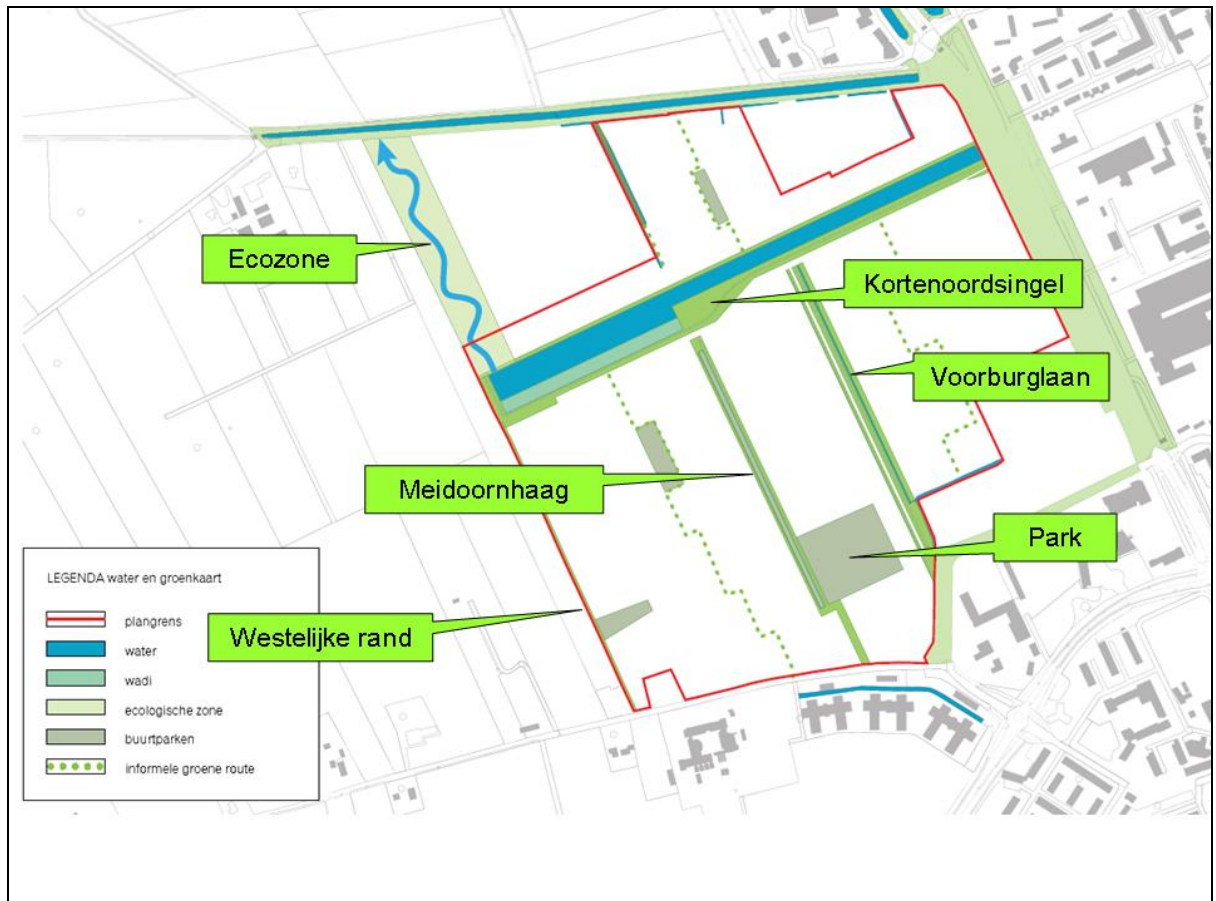
Datum/paraaf 22/04/10.

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
2 HUIDIGE NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN	2
2.1 Landschapswaarden	2
2.2 Natuurwaarden	2
3 GEVOLGEN VAN DE STEDELIJKE ONTWIKKELING	5
4 GROENZONES EN NATUURWAARDEN	9
5 BESPREKING VAN DE GROENELEMENTEN IN RELATIE TOT TOEKOMSTIGE ECOLOGISCHE FUNCTIES	13
6 CONCLUSIES	21

1 INLEIDING

Voor de locatie Kortenoord te Wageningen is in 2009 in opdracht van Bouwfonds een stedenbouwkundig Masterplan opgesteld¹. Hierin is op hoofdlijnen aangegeven hoe om te gaan met bomen en overige groenelementen binnen het plangebied. Vanuit de politiek en de WMO uit Wageningen is gevraagd de ecologische onderbouwing van het Masterplan nader uit te werken². De onderbouwing wordt in deze notitie uitgewerkt.

Groen en blauw in het Masterplan

¹ Palmhout Urban Landscapes(2009) Masterplan Kortenoord.

² Motie 30 november 2009

2 HUIDIGE NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN

In dit hoofdstuk worden kort de huidige waarden van natuur en landschap beschreven. Deze vormen het uitgangspunt voor de ontwikkeling van de toekomstige inrichting en beheer.

2.1 Landschapswaarden

Het plangebied en omgeving (De Ossekampen en ten noorden van het plangebied het Binnenveld) behoren tot de komontginningen en veenontginningen. Het is een laag, nat, open gebied en grotendeels grasland. De percelen hebben een kenmerkende langgerekte vorm en zijn omringd door slootjes. De omgeving van het plangebied is een open, grootmazig landschap met weinig bebouwing en een rechtlijnige wegenstructuur. Dit vormt een scherp contrast met de bebouwing van Wageningen. Dit buitengebied wordt gekenmerkt door rust, ruimte en duisternis in de nachten. Er is hier vandaan een fraai uitzicht op de stuwwal.

Het plangebied is aan de westkant open en ruim. Het is in agrarisch gebruik en bestaat grotendeels uit relatief natte, langgerekte graslandpercelen, van elkaar gescheiden door slootjes. Enkele percelen worden omzoomd door meidoornhagen. Verder zijn er enkele houtwallen en ruigtehoekjes en er staan op verschillende locaties oude, karakteristieke bomen. Dit zijn resten van opgaande beplantingselementen, waaraan het oorspronkelijke ontginningsgebied aanvankelijk zeer rijk was. Het grootste deel van deze elementen is door de rationalisering van de landbouw echter verdwenen. De nog aanwezige inheemse bomen en struiken staan vooral op historische locaties, waardoor deze een relatief hoge ecologische en cultuurhistorische kwaliteit hebben. Aan de oostzijde bevinden zich bedrijfsgebouwen, kassen en studentenwoningen. Langs het Nieuwe Kanaal staan oude karakteristieke populierenlanen. Langs de Kortenoord Allee is een groenstrook met essen.

De huidige inrichting van het plangebied zorgt ervoor dat sommige dieren hierlangs vanuit het Binnenveld door kunnen dringen tot in de bebouwing van Wageningen.

2.2 Natuurwaarden

Deze paragraaf is deels gebaseerd op een recente Flora- en Faunaquickscan³ en inventarisatie⁴, aangevuld met openbare informatie en eigen kennis van het gebied.

Kortenoord is een gevarieerd gebied met graslanden, akkers, kleinere soms tijdelijke stilstaande wateren (sloten, vijvers en greppels) en ruige overhoekjes, composthopen, houtwallen en heggen en allerlei gebouwen en verhardingen. Hierdoor is het gebied erg gevarieerd en lokaal geschikt voor planten en dieren. Hieronder zijn meer bijzondere groepen waaronder amfibieën, broedvogels en vleermuizen, maar ook vele 'gewone' soorten muizen, insecten en allerlei plantensoorten.

In Kortenoord en omgeving zijn 4 soorten amfibieën waargenomen (kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en middelste groene kikker).

³ Adviesbureau Mertens (2009) Actualiserende Quickscan Flora- en Faunawet

⁴ VOFF (2005) Rapport Kortenoord

Het gebied zal hooguit een beperkte verbindingfunctie hebben met het omringende al bebouwde deel van Wageningen omdat het bebouwde deel slechts beperkt geschikt is als leefgebied en de infrastructuur, vooral de Kortenoordallee, een grote barrière vormt. Binnen Kortenoord is maar een deel van het gebied geschikt als leefgebied. De grote akker, weides en bebouwing vallen af. De slootjes zijn veelal diep en met zeer steile taluds. De geschiktheid als voortplantingswater is daardoor beperkt.

In de slootjes van het gebied komen tiendoornige stekelbaars en driedoornige stekelbaars voor, in het kanaal is ook de kleine modderkruiper aangetroffen. Er zijn veel stuwtjes in het gebied, de sloten hebben vaak maar weinig water en lokaal is het water organisch belast. Op één plek is uittredende kwel waargenomen (bij studentenflat Marijkeweg), maar schijnt op meerdere plekken, ondermeer in de noordwesthoek, voor te komen. Dit is vooral kwel wat uittreed in de taluds, niet aan maaiveld. Op dit moment is Kortenoord nauwelijks tot niet geschikt voor vissoorten.

De aanwezige inheemse bomen en struiken staan op historische locaties en er een langdurige relatie met de omgeving bestaat waardoor deze een hoge ecologische kwaliteit hebben. De ecologisch meest waardevolle elementen zijn:

- het Nieuwe kanaal met boombeplanting;
- meidoornhaag en het braamstruweel met perenbomen aan de noordwestzijde van het plangebied (rondom Wageningen UR gebouw aan het Nieuwe kanaal);
- groenstrook met essen aan de oostzijde van het plangebied;
- de eiken achter het WUR laboratorium voor entomologie;
- de meidoornhaag aan de zuidwestkant van het plangebied;
- begroeiing rondom het gebouw fysiologie van mens en dier;

- aanwezige hoogstamfruitbomen langs de Haarweg.

Deze elementen maken het gebied geschikt voor ondermeer vleermuizen. In en rond het plangebied zijn watervleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis vastgesteld. Alle soorten zijn in relatief grote aantallen waargenomen nabij de bomen. Daarom mag aangenomen worden dat het gebied goed geschikt is voor deze soorten. Langs de geleidende structuren langs het Nieuwe Kanaal en de Haarweg lopen duidelijke en intensief gebruikte vliegroutes. De structuren langs de Haagsteeg/Kortenoord Allee, de Kanaalweg/Nieuwe Kanaal, de Haarweg en rondom de gebouwen aan de Haarweg/Marijkeweg zijn belangrijke foerageergebieden voor deze vleermuissoorten. Enkele bomen langs de Kanaalweg/Nieuwe Kanaal vervullen de functie van paarverblijf voor ruige dwergvleermuis. De studentenflat aan de Marijkeweg vervult een functie als zomerverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Ter plaatse van het plangebied en in de omgeving komen enkele kleine zoogdieren voor als veldmuis, bosmuis, haas, konijn, mol, bosspitsmuis en huisspitsmuis. De kans op het voorkomen van minder algemene soorten als eekhoorn of zeldzame soorten (bijvoorbeeld noordse woelmuis) wordt uitgesloten omdat geschikt leefgebied hiervoor ontbreekt. Er zijn enkele meldingen van de Waterspitsmuis (braakbal) en een vangst in het noordelijke deel van de meidoornhaag. Het is niet waarschijnlijk dat de kern van de regionale populatie van deze soort in Kortenoord ligt, maar dat het enkele individuen aan de rand van het verspreidingsgebied betreft.

Het plangebied vormt daarnaast leefgebied voor diverse broedvogels. Er komen enkele relicten voor van struweelvogelgebieden die gebonden zijn aan restanten van opgaande beplantingselementen met oudere bomen en struiken. De grote bonte specht is in 2009 vastgesteld rond en in de populieren langs het Nieuwe kanaal. Op zeker twee plaatsen in het plangebied zijn in de afgelopen jaren steenuilen vastgesteld. Daarnaast zijn er waarnemingen van onder andere patrijs, spotvogel, braamsluiper, roodborsttapuit en groene specht.

Samenvattend betreft het een wat rommelig gebied wat door de grote variatie van grondgebruik een leef-, broed- en/of foerageergebied geeft aan veel soorten maar vaak geen grote populaties. De meeste soorten zijn tamelijk algemeen en vooral gebonden aan water en/of bomen en struiken in het gebied. Hierdoor is een groot deel ook niet of nauwelijks van belang voor inheemse soorten.

3 GEVOLGEN VAN DE STEDELIJKE ONTWIKKELING

De voorziene stedenbouwkundige ontwikkeling zal het karakter van het gebied aanzienlijk veranderen. Er komen wegen, huizen en andere gebouwen. Daarnaast komen er ook tuinen en openbare groenzones. Een deel van deze groenzones zal bestaan uit en op gebouwd worden rond de al aanwezige bomen en struiken. Het gebruik van het gebied zal primair bedoeld zijn om er te wonen en werken. De keuzes voor de ligging en maatgeving van de groenelementen zijn met name gebaseerd op de huidige grootte en ligging. Daarnaast is een pragmatische afweging geweest van ruimtebeslag; ruimte voor groenzones betekent uiteraard minder ruimte voor infrastructuur, bedrijven en huizen.

Het voorgestelde stedenbouwkundig plan betekent: veel mensen, verkeer, honden uitlaten, spelen en een heel kleinschalige inrichting met vele verschillende landschapselementen. De wegen en de singel zorgen voor de hoofdstructuur. Het gebruik is stedelijk. De groenzones hebben daarom ook primair een functie als landschappelijk element, om te recreëren en spelen.

De realisatie van de voorgestelde stedenbouwkundige ontwikkelingen hebben globaal de volgende effecten voor de leefomgeving van de thans aanwezige soorten planten en dieren:

- afname beschikbaar oppervlak groen (=leefgebied);
- versnippering resterend groen;
- toename verstoring door geluid, beweging, licht, betreding;
- toename huisdieren en daardoor de predatiedruk.

Enkele van de ecologisch waardevolle elementen blijven behouden en zullen verder ontwikkeld worden:

- de Kortenoordsingel met boombeplanting en brede groenzones;
- groenstrook met essen aan de oostzijde van het plangebied;
- de meidoornhaag aan de zuidwestkant van het plangebied.

Per soortengroep zullen de consequenties van de bovenstaande effecten in samenhang met het Stedenbouwkundig plan kort besproken worden.

Amfibieën

Amfibieën hebben verschillende landschapsonderdelen nodig: voortplantingswater, zomerleefgebied en een winterrustgebied. De totale hoeveelheid oppervlaktewater zal door de stedenbouwkundige ontwikkeling aanzienlijk toenemen. Echter doordat het centrale kanaal diep en breed is, zullen hier vrijwel zeker vissen in terecht komen zal het voor het grootste deel ongeschikt zijn als voortplantingswater. Langs ondiepe oevers en bij het helofytenfilter komen redelijk geschikte voortplantingsplekken. Daar staat tegenover dat de ecologische zone optimaal geschikt zal worden voor zowel voortplanting als leefgebied, er vrijwel zeker vele particuliere vijvers zullen komen in het gebied en er sloten blijven in het aangrenzende landbouwgebied. Daarom is er ruim voldoende voortplantingswater in en rondom het plangebied.

Amfibieën leven meestal in de onmiddellijke omgeving van het voortplantingswater, tot maximaal 300-400 meter daar vandaan.

Het is daarom belangrijk dat geschikt leefgebied nabij het water ligt én dat er geen barrières zitten tussen deze twee gebieden. Amfibieën zijn zeer gevoelig voor versnippering (infrastructuur, hekken, muren), verkeer (veel slachtoffers) en predatie door huisdieren.

Voorals katten kunnen een ware slachting aanrichten onder kikkers (padden zijn onsmakelijk en worden vaak met rust gelaten). Dit, in combinatie met het volbouwen van een groot deel van het gebied en het verdwijnen van overhoekjes zal ertoe bijdragen dat het grootste deel van Kortenoord maar marginaal geschikt zal zijn voor amfibieën. De beste kansen liggen langs de noordwestrand in en bij de ecologische zone waar water, groen en relatieve rust aanwezig zijn. Er zijn door de versnippering en predatiedruk geen kansen om de potentie voor deze groep in de rest van het gebied echt te verbeteren. De maatvoering van de groenstructuur kan hier geen verandering in brengen.

Over het algemeen kan gesteld worden dat amfibieën en stedelijke bebouwing maar beperkt samengaan. Dat geldt zeker voor de meer zeldzame soorten. Meer algemene soorten als gewone pad, groene kikker, bruine kikker en kleine watersalamander – allen komen daar nu ook voor- kunnen waarschijnlijk wel in meer of mindere mate in Kortenoord verwacht worden. Voor hen is het belangrijk dat een uitwisseling met de populatie ten westen en noorden mogelijk blijft. Doordat de ecologische zone grenst aan het agrarische gebied en de Singel daar ook op aansluit is hier met de huidige stedenbouwkundige plannen ruimschoots in voorzien.

Vissen

Voor vissen ontstaan nieuwe habitats door het graven van de nieuwe Kortenoordsingel, de aanleg van natuurvriendelijke oevers en de ecologische zone. Hierdoor zullen ook andere dan de huidige 2-3 soorten algemene vissoorten voor kunnen gaan komen in het plangebied. De diversiteit van vissoorten neemt als gevolg van het plan zeker toe. Dit is ook een positieve ontwikkeling voor bijvoorbeeld blauwe reigers en spelende/vissende kinderen.

Zoogdieren

Een groot deel van het leefgebied van de huidige soorten verdwijnt. Daarvoor in de plaats komen wegen, parkeerplaatsen, bebouwing, tuinen en parken. Het nieuw ingerichte Kortenoord zal een beperkte relatie hebben met de zoogdieren uit het omringende agrarische gebied. Voor zoogdiersoorten van het agrarische gebied (haas, konijn, ree, bunzing, vos) zijn parken en tuinen grotendeels ongeschikt als leefgebied, hoewel in de grotere tuinen grenzend aan open gebied zowel konijnen als vossen voor kunnen komen.

Door te zorgen voor dichte lage bosjes die wel sociaal veilig zijn maar niet toegankelijk voor katten en honden ontstaan schuilplekken voor kleine zoogdieren in de openbare ruimte. Bloemrijke graslanden, bermen, parken en tuinen, vormen een redelijk foerageergebied voor ondermeer kleine zoogdieren. Naar verwachting komt hierdoor in het plangebied wel een populatie spitsmuizen, muizen en egels. Met name in de overgangperiode, waarin er nog weinig overige begroeiing is, vervullen de bestaande structuren (singels, meidoornhaag, parken) een belangrijke functie waaruit de zoogdieren de nieuwe tuinen zullen gaan ontdekken. Het is dus belangrijk deze tijdens de bouw ook te ontzien.

Vleermuizen

Vleermuizen gebruiken landschapselementen als singels, hagen, sloten en wegen als vliegroute naar foerageerplaatsen waar zij insecten vangen. Het gebied is nu door de singels en struiken redelijk toegankelijk voor foeragerende vleermuizen en kan dienen als vliegroute tussen het buitengebied en het stedelijk gebied van Wageningen.

Na ontwikkeling van de woonwijk neemt de structuur toe – er komen immers wegen, bomenrijen en huizen - wat goed is voor de oriëntatie van vleermuizen en waardoor ze het gebied intensiever kunnen gebruiken. De bomen aan de zuidoostzijde van de Singel sluiten niet helemaal aan op de beplanting van de Binnenhaven. Daar is winst te behalen door extra bomen aan te planten, waardoor een betere verbinding ontstaat.

De meeste, en vooral de meer zeldzame vleermuissoorten mijden licht, met name op hun vliegroute, en zullen daarom niet langs verlichte plaatsen in Kortenoord vliegen. Het verdient dan ook aanbeveling om de meidoornhaag niet te koppelen aan een weg, zodat verlichting beperkt kan blijven. Ook de verlichting langs de Singel, vooral aan de noordzijde welke een belangrijke vliegroute vormt, moet beperkt blijven. Een beperkte toename van verlichting in het plangebied waardoor lichtmijdende soorten daar niet vliegen/foerageren is niet erg. Een groot deel van de rest van het stedelijk gebied heeft immers ook verlichting en is dus zeker niet beter geschikt voor deze vleermuizen.

Kortenoord heeft dus geen of slechts een beperkte verbindingfunctie voor lichtmijdende soorten. Voor de overige soorten zijn de bomenrijen, wegen en vooral de centrale Kortenoordsingel een uitstekende verbindingroute. Tuinen en groenzones en zelfs de ruimte rondom huizen zijn geschikte plekken om te foerageren. Voor huisbewonende soorten als de gewone dwergvleermuis kunnen de te bouwen huizen geschikt gemaakt worden als verblijfplaats. Door bijvoorbeeld speciale vleermuisdakpannen of vleermuiskasten toe te passen kunnen mens en vleermuis hier prima samenwonen. De voorgestelde plannen zullen dus geen enkele probleem opleveren voor de vleermuizen en kunnen de kwaliteit als leef- en verblijfgebied zelfs verbeteren.

Vogels

De broedvogelpopulatie in het plangebied zal veranderen. Dieren die hoge eisen stellen aan de rust in het gebied (verschillende struweelvogels en steenuil) zullen door het nieuwe gebruik van het plangebied afnemen. Bodembroedvogels krijgen last van katten en kunnen daarom alleen de ecologische zone in het noordwesten aan de andere kant van de sloot (als die er komt!) een plek vinden. Voor vogels welke in struiken, bomen en in of op huizen en gebouwen broeden, nemen de kansen toe door de uitvoering van de plannen. Door het toepassen van doornstruiken (meidoorn, sleedoorn, vuurdoorn etc) kunnen struikbroeders een veilige plek vinden, net als op vele andere plaatsen in Nederland. De aanwezigheid van de groenzones, singels en tuinen zal ruimte bieden aan niet alleen veel broedvogels, maar zal het hele jaar vogels aantrekken. De rol van oude bomen is hierbij belangrijk voor meer bijzondere soorten als spechten en eventueel uilen. Ook voor watervogels – als eenden, meerkoet en waterhoen- is het belangrijk dat er rust- en voortplantingsplaatsen zijn die onbereikbaar zijn voor mensen en vooral voor huisdieren. Hierbij valt te denken aan ondiep water met waterplanten, dijkjes of eilandjes (mogelijk te combineren met de wadi/rietzone) of plekken tussen de natte rietzones. Met name in de aanlegperiode van de wijk, waarin er nog weinig overige begroeiing is, vervullen de bestaande structuren (houtwallen, parken) een belangrijke functie waaruit de vogels de nieuwe tuinen zullen gaan ontdekken.

Vlinders en andere insecten

Het grootste deel van de groenzones zal op maaiveldniveau een intensief gebruik kennen; wandelaars, spelende kinderen, hondenuitlaatroute. Het gras zal hier vrij kort gehouden worden waardoor er weinig kansen zijn voor bloeiende kruiden, insecten en andere dieren.

Echter, wat verder weg van de paden of in middenbermen is het heel goed mogelijk een hoger kruidenrijk mengsel in te zaaien⁵ (en door beperkt maaibeheer ook hoger op te laten groeien). Dergelijk hoog en kruidenrijk gras geeft een enorm positief effect op het dierenleven. Er komen veel meer insecten als vlinders en sprinkhanen voor, wat weer vogels, muizen en egels aantrekt. Daarnaast is hoger kruidenrijk gras visueel erg aantrekkelijk. Als laatste voordeel is hoger gras minder aantrekkelijk om doorheen te lopen of fietsen. Hierdoor draagt het bij aan de sturing van het gebruik van het openbaar groen.

⁵ Er wordt voorgesteld om gewenste plantenmengsels in te zaaien om zo snel een gesloten vegetatie te krijgen van gewenste soorten. Hierdoor krijgen ongewenste snelgroeiende soorten (onkruid) minder kans. In de loop van de tijd zullen andere gewenste plantensoorten zich in de vegetatie vestigen waardoor het een nog natuurlijker karakter zal krijgen.

4 GROENZONES EN NATUURWAARDEN

De groenzones in Kortenoord hebben een belangrijke functie voor de huidige en toekomstige ecologische waarden van het gebied. Ze dienen primair als rust- en schuilplaats, foerageergebied en voortplantingsgebied. Voor enkele soorten zijn de groenzones ook een verbindend element tussen de stad en het agrarische gebied of voor verbinding tussen de groenelementen binnen Kortenoord. Om deze functies zo goed mogelijk te kunnen vervullen is het belangrijk dat de elementen zoveel mogelijk op elkaar aansluiten.

De maatvoering van de landschapselementen hangt samen met de functie. Onderstaand wordt hier per soortgroep kort op ingegaan. Het spreekt voor zich dat een groter oppervlakte aan groen voor natuur of voor een landschapselement, meer ruimte geeft aan leefgebieden en grotere populaties tot gevolg heeft. Een groter gebied geeft ook mogelijkheden meerdere vegetatietypen naast elkaar toe te passen. In dit gebied is ervoor gekozen om de voornaamste bestaande groene elementen te behouden en in te passen. Ze zijn ook onderling verbonden op dusdanige manier dat de noodzakelijke verbindingsfuncties mogelijk zijn. Er worden ook grote nieuwe groenelementen zoals de ecozone en de Kortenoordsingel aangelegd. Buiten deze groenstructuur zullen vooral ook tuinen een belangrijke rol kunnen spelen.

Amfibieën

De meeste amfibieën hebben als leefgebied een strook ruig gras/ruigte of bos van meerdere tot vele meters breed nodig in de buurt van een waterloop/poel. Geschikte gebieden in het openbaar groen zijn de wadi/helofytenfilter en de ecologische zone in het noordwesten. De overige groenstructuren zijn op zichzelf hiervoor te smal, echter in combinatie met geschikte tuinen kunnen hier lokaal wel amfibieën voorkomen. Door de wadi en ecologische zone dusdanig in te richten dat zich hier een stabiele kernpopulatie kan vormen, kunnen vandaar uit geschikte tuinen in de rest van het gebied gekoloniseerd worden. Vooral de gewone pad zal op veel plekken wel een geschikt leefgebied vinden. Hiervoor is geen brede groene verbindingzone nodig, zeker niet voor de korte afstanden waar het hier om gaat, maar is vooral het ontbreken van barrières in de vorm van wegen, hekken of muren van belang.

Vissen

De Kortenoordsingel krijgt een dusdanige maat en volume dat zich hier een relatief stabiele vispopulatie zal vestigen. Voor een deel zal dit voortkomen uit kolonisatie vanuit bestaande waterlopen, echter de ervaring leert dat vooral vissers jonge vissen van elders uitzetten. In een waterlichaam als deze kan van soorten als baars, snoek, karper en witvis verwacht worden dat zij zich hier blijvend vestigen.

Zoogdieren

De kleine zoogdieren in Kortenoord zullen zich vestigen in openbaar groen en tuinen. Van groot belang hierbij is de versnippering van deze potentiële leefgebieden. Worden er ondoordringbare muren en schuttingen gebruikt, dan zal veel potentieel leefgebied onbereikbaar zijn. Wordt echter rekening gehouden met deze soorten door bijvoorbeeld kieren onder tuindeuren en hekken, dan kunnen deze soorten vrijwel overal komen. De maatvoering van de groenstructuur is dan van ondergeschikt belang. Het is vooral de kwaliteit en samenhang van het openbaar groen wat een bijdrage kan leveren aan het vormen en in stand houden van stabiele populaties. De nu voorgestelde ruimtelijke structuur biedt een uitstekend uitgangspunt.

Wel is van groot belang dat binnen deze aaneengesloten groenstructuur voldoende kwalitatief goede gebieden komen waar deze dieren een kernpopulatie kunnen behouden. De meidoornhaag is een voorbeeld van een dergelijk gebied.

Vleermuizen

Voor vliegrouete van vleermuizen is de structuur van belang. Het maakt daarbij niet uit of een bomen of struikrij smal of breed is; aan beide kunnen ze zich even goed oriënteren en de hier aanwezige soorten vliegen niet in de vegetatie zelf. Veel belangrijker is de continuïteit, ligging en belichting.

Voor foerageren geldt de totale oppervlakte en kwaliteit van het gebied. Hierbij kunnen tuinen en openbaar groen vergelijkbare kwaliteiten hebben. Afhankelijk van de soort wordt er vooral in grotere (duizende vierkante meters) of kleinere (enkele tientallen vierkante meters) gebieden gefoerageert. Dit soort gebieden zijn beide binnen de plannen voor Kortenoord aanwezig.

Vogels

De vogels in Kortenoord zullen zich op allerlei manieren door het gebied bewegen. De tuinsoorten (denk aan mus, merel, koolmees, roodborst, heggemus) zijn mobiel en vliegen makkelijk van tuin naar tuin en vandaar ook naar het openbaar groen op plekken waar voldoende dekking is. Zij maken even makkelijk gebruik van een rij struiken van 3 m breed als van 8 m breed en hebben de voorgestelde groenstructuur waarschijnlijk nauwelijks nodig om het hele gebied te kunnen benutten.

Andere soorten maken meer gebruik van iets grotere groene elementen als parken, bomenrijen etc. Denk hierbij aan duiven, kauw, ekster, vlaamse gaai. Deze soorten hebben vooral baat bij voldoende grote bomen om zich door een gebied te bewegen. Het is van ondergeschikt belangrijk of deze in een park staan of langs een weg of in een tuin. Ze hebben geen probleem om honderden meters tussen geschikte plekken te vliegen. Eigenlijk is de maatvoering van de kleinschalige groenstructuur in Kortenoord helemaal niet van belang voor deze soorten.

Watervogels. Denk aan eend, meerkoet, waterhoen en reiger. Zij zullen in en nabij het water langs de Kortenoordsingel verblijven. Verderop in het gebied is er voor hen weinig te doen. Een verbindingsroute voor deze soorten is dan ook niet relevant. Wel is van belang voor met name eenden dat er naast het water een brede groenzone is met zowel gras als struiken. Zij zoeken namelijk een rustige plek om te broeden in de buurt van het water. In veel stedelijke gebieden moeten zij hiervoor de weg oversteken wat leidt tot veel slachtoffers. In dit Masterplan is een brede oeverzone en taluds voorzien. Door ook voldoende struikjes aan te planten kunnen eenden hier veilig broeden. Wellicht dat zelfs een zwanenpaar of Canadese ganzen zich hier zullen laten zien met jongen!

Vlinders en andere insecten

Deze soorten hebben vaak moeite met het overbruggen van ongeschikte habitats. Doorlopende groenzones, of aansluitende tuinen, zijn daarom van belang. De meeste soorten vlinders en libellen bewegen zich langs de buitenzijde van opgaande vegetatie. De breedte van die vegetatie is daarbij niet van belang.

Algemeen

Voor wat betreft singels en bosjes verdient het aanbeveling om een geleidelijke overgang te creëren van bomen naar struiken en struwelen naar een ruigtestrook, eventueel grenzend aan gras of gazon. Bij voorkeur grillig aangelegd, om zonnige windbeschutte plekkjes voor vlinders en andere insecten te creëren. Onder de bomen moet zoveel mogelijk sprake zijn van ondergroei, als schuilplaats voor dieren. Wat de soortkeuze betreft; gebruik maken van soorten die in het gebied passen zoals (knot)wilg, es, els, meidoorn, sleedoorn, veldesdoorn en als de waterhuishouding het toelaat hazelaar, vuilboom, gelderse roos en lijsterbes. Deze soorten zijn van belang als waardplanten voor verschillende vlindersoorten en voor bijen. De bessendragende struiken zijn ook van belang als voedselbron voor vogels. Ook voor de ruige bloemhaag aan de westrand van Kortenoord gebruik maken van soorten die in het gebied passen, zoals inheemse meidoorn. Kies niet voor exoten. Die komen er toch al volop in de particuliere tuinen. Meidoorn geeft een goede haagvorm, beter dan bijvoorbeeld alleen sleedoorn. Sleedoorn kan wel goed als bijsoort worden geplant. De knotwilgen aan de noordwestzijde hebben (mogelijk) een functie voor steenuilen. Om ze in stand te houden worden ze gefaseerd eens in de ongeveer drie jaar gesnoeid.

Ruigtevegetaties zijn mogelijk langs houtsingels, langs bosjes, langs sloten en droge perceelsranden en op overhoekjes. Het beheer is afhankelijk van de bodemvruchtbaarheid en kan variëren van twee maaibeurten per jaar tot niets doen. Wel is het belangrijk om 'gefaseerd' te maaien, zodat altijd voldoende ruigte blijft staan.

De oeverzones moeten niet geheel door een hoge, (riet)vegetatie in beslag worden genomen; delen (zoals de visplaatsen en zichtlijnen) moeten uit korte begroeiing of uit hooiland bestaan. Zo krijgen meer soorten oeverplanten een kans en ontstaan doorkijkjes naar het water. Het water zal niet geheel dicht mogen groeien. Wanneer dat nodig is wordt plaatselijk en extensief geschoond, nooit de gehele oppervlakte. De oevers worden evenals het bloemrijke grasland gevarieerd en gefaseerd gemaaid. Jaarlijks wordt ca. de helft van de oevers en onderwaterbodems gemaaid. Het maaisel moet direct uit het water worden gehaald en (eventueel na indrogen) van de oevers worden afgevoerd.

Op plaatsen waar het grasland niet kort hoeft te blijven (bijvoorbeeld langs houtwallen, oevers, en iets verder van de wandelpaden wordt bloemrijk grasland ontwikkeld. Het bloemrijke grasland wordt gevarieerd en gefaseerd gemaaid, dat wil zeggen niet alles in eens, en bepaalde delen vaker dan andere. Met een gevarieerd maaibeheer kunnen verschillende typen grasland naast elkaar ontstaan. Met een beheer van maaien en afvoeren kunnen vrij hoog opgroeiende bloemrijke graslanden tot ontwikkeling worden gebracht. De maaifrequentie varieert hiermee van 1 tot 3 keer per jaar. Bloemrijke plekken worden bij een maaibeurt ontzien, zodat het zaad kan rijpen en de soorten zich kunnen uitzaaïen.

Kort grasland/gazon wat intensief gebruikt wordt moet wel regelmatig gemaaid worden. Deze graslanden hebben weinig waarde voor flora en fauna. In onderstaande schets is het bovenstaande geïllustreerd.

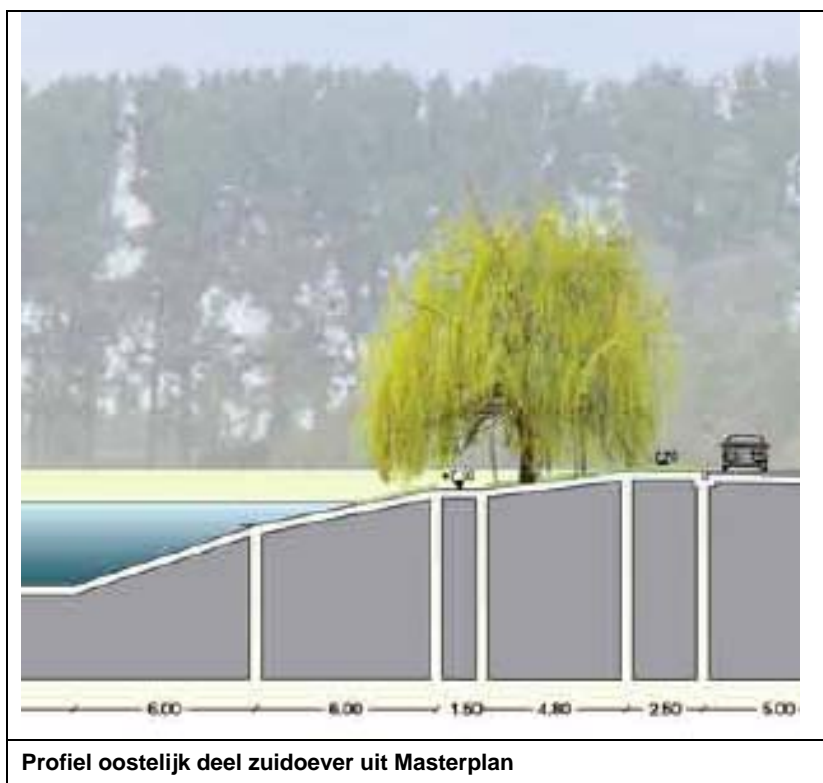

Maaiveld:	Gazon	Pad	Gazon	Bloemrijk gras	Lage struiken
Gebruik:		wandelen	Hondenuitlaat	Kijkgroen	Kijkgroen/barrière
Beheer:	Kort maaien		Kort maaien	Laat maaien	Laag snoeien
Natuurwaarden:					
Vogels (voedsel zoeken)			++	+	+
Kleine zoogdieren (voedsel zoeken)			+	++	+
Kleine zoogdieren (schuilplaatsen)				+	++

5 BESPREKING VAN DE GROENELEMENTEN IN RELATIE TOT TOEKOMSTIGE ECOLOGISCHE FUNCTIES

Kortenoordsingel

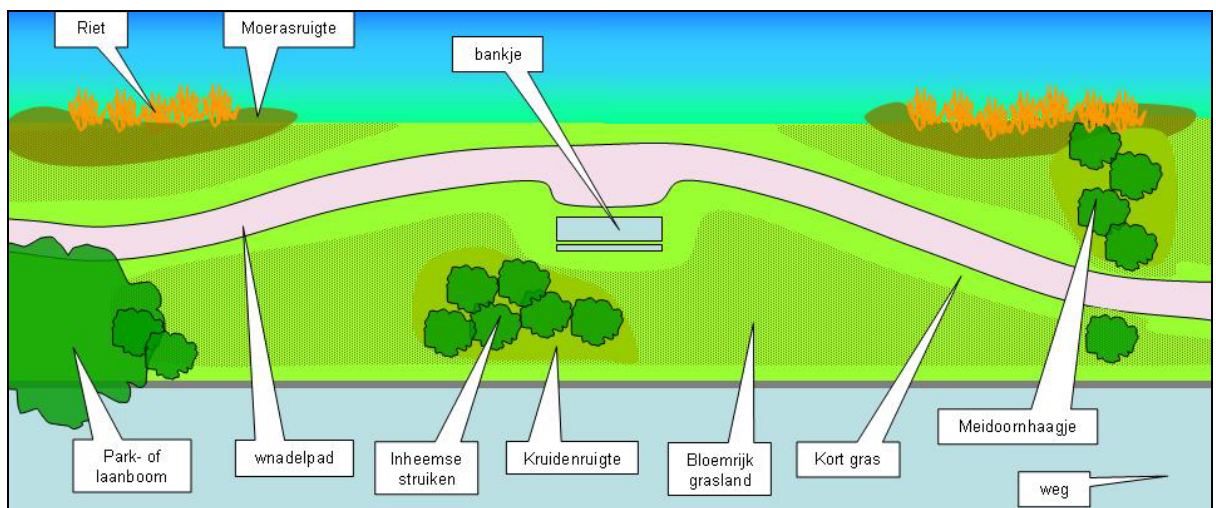
Vanuit landschap is dit de belangrijkste structuur in het plangebied dat direct aansluit op het deel van het Binnenveld ten westen van het plangebied. De voornaamste zichtlijn volgt de waterpartij richting Grebbeberg. Het is van belang voor de beleving dat de vegetatie hiervoor geen barrière vormt.

Aan de zuidzijde is er een 12 tot 25 m brede groenzone tussen de waterpartij en de weg. Direct langs de weg staan her en der groepjes laanbomen. De laanbomen zorgen enerzijds voor de afscheiding van het woon-weg functies en anderzijds de recreatie-landschap-en natuurfuncties. De laanbomen zelf hebben de ruimte om uit te groeien tot volwassen bomen. In de loop van de jaren zal hun functie daardoor veranderen. Als jonge bomen hebben ze nog weinig meer te bieden als geleiding voor vleermuizen, maar als oudere bomen zullen ze ook nest- en foerageergelegenheid bieden aan vogels en mogelijk zelfs zoogdieren zoals de Eekhoorn. Daarnaast zullen ze in de loop van de jaren een steeds grotere schaduw op de aangrenzende groenzone geven. De eerste jaren zal deze groenzone veel direct licht ontvangen waardoor gazon, bloem- en kruidenrijkgrasland en struiken zich goed kunnen ontwikkelen. Naar mate de beschaduwing toeneemt en ook de bodem zich verder ontwikkelt, zal de samenstelling van de vegetatie hierop aangepast worden. Er zullen op termijn kansen ontstaan voor bijvoorbeeld Stinzenplanten (denk hierbij aan sneeuwkllokjes, Fluitekruid).

De groenzones tussen de groepjes laanbomen zal blijvend veel licht ontvangen en dus blijvend uit gazon, bloemrijk grasland en struweel kunnen bestaan.

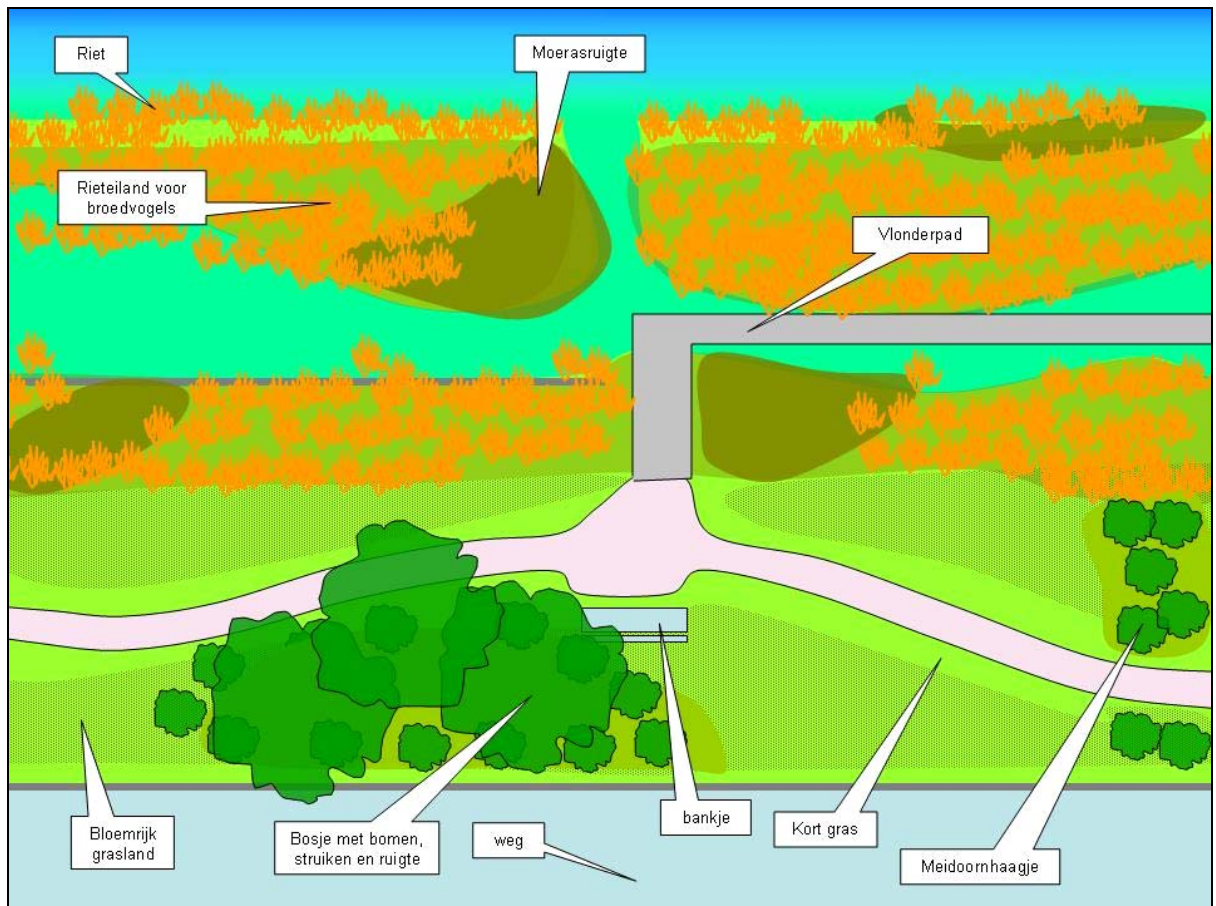
De groenzone direct langs de wandelpaden zal kortgemaaid en toegankelijk gehouden worden ten behoeve van het recreatieve gebruik. Wat verder van de paden zullen lage struiken en ruigere gras- en kruidenvegetaties ruimte krijgen. Langs de oever zullen op veel plaatsen riet en ruigte ontstaan én gericht daarop beheerd worden. Hierdoor zullen veel insectensoorten maar ook vogels, amfibieën en kleine zoogdieren voedsel en een verblijfplek vinden. Het is wenselijk dat het voetpad slingert en soms ver van de oever weg blijft zodat hier een rustige oever en beschutting in de vorm van struiken voor dieren aangelegd kan worden. Op andere plekken slingert het pad dichters langs het water en hier zal het gazon tot aan de oever doorlopen om ook de directe beleving van het water mogelijk te maken. Dit ontwerp zal in een later stadium in detail uitgewerkt worden om ook aan te sluiten op de landschappelijke inrichting van de aangrenzende woongebieden. In onderstaande tekening is in bovenaanzicht een impressie gegeven van het type inrichting wat nagestreefd wordt.

Een bijzonder onderdeel van de zuidoever is het langgerekte rietveld. Deze heeft zowel een functie voor het zuiveren van water (zwevende deeltjes, stikstof en fosfaat), landschapselement en habitat voor rietbewonendesoorten. Beleving van deze rietzone wordt mogelijk door een vlonderpad. Deze zal een deel van de rietzone doorkruisen, het overige deel zal niet toegankelijk zijn om rust te bieden aan riet- en watervogels. Het onderhoud van de rietzone zal gefaseerd gebeuren zodat er elk jaar overjarig riet beschikbaar is voor dekking.

Door de aanwezigheid van kleine, maar rustige en beschutte struwelen met elkaar verbonden door kruiden en bloemrijk grasland kunnen dieren makkelijk de korte afstand tussen 'veilige' landschapselementen overbruggen en zo gebruik maken van de hele groenzone.

In onderstaande schets is een principe-inrichting in bovenaanzicht voor dit gebied weergegeven. Dit zal nader uitgewerkt worden in een inrichtingsplan. Omdat allerlei technische onderdelen nog niet in beschouwing zijn genomen kan dit afwijken van de schets.

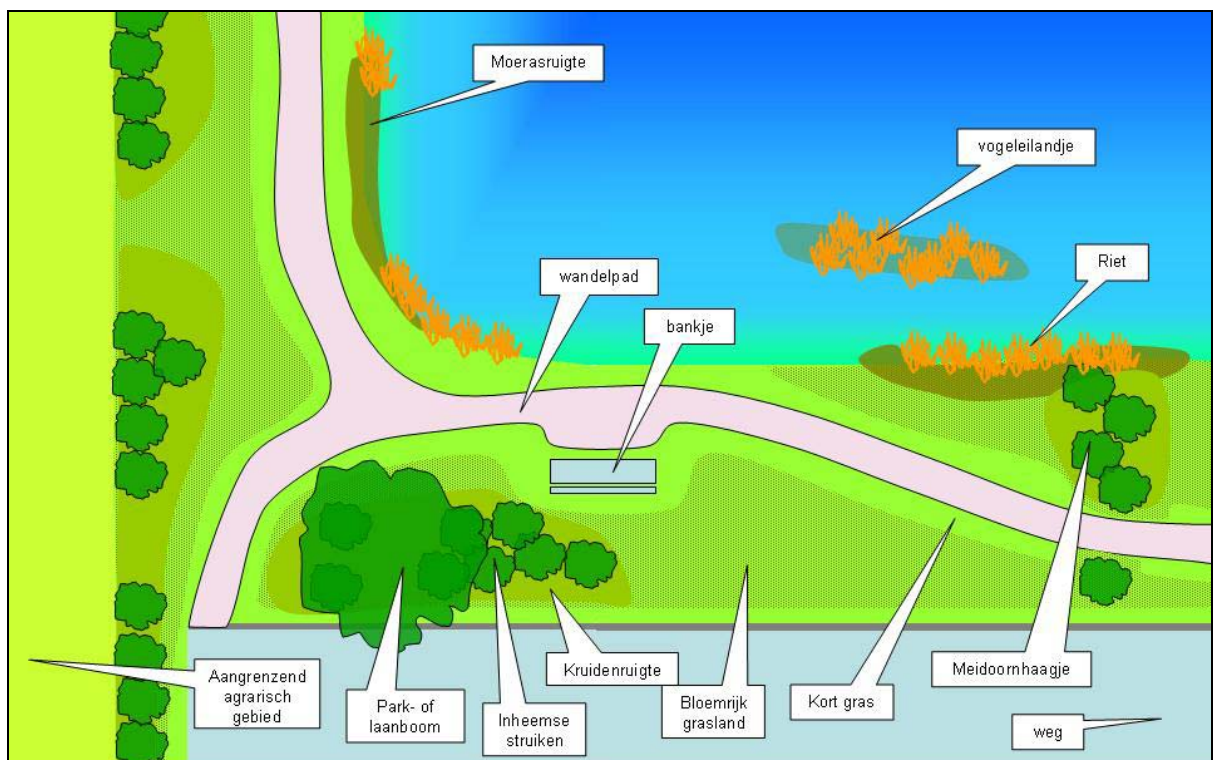
De noordoever is 8-10 meter breed met daarnaast een brede plas-draszone. Hier worden laanbomen aangeplant langs de weg. Deze laan langs de noordoever zal één doorlopende bomenrij vormen waarlangs de voornaamste vliegroute voor vleermuizen door het gebied verwacht wordt. Deze groenzone is steiler, rustiger en door de ligging op de noordoever ook zonniger.

Omdat er nadrukkelijk minder recreatieve functies op deze zone liggen, zal het gras minder vaak gemaaid worden waardoor een kruid- en bloemrijk grasland ontstaat op de hogere delen en langs de oever een ruigtevegetatie afgewisseld met een rietkraag met lisdodde en (aangeplante) gele lis. Deze oever zal daarom ook geschikt zijn als broedlocatie voor watervogels en leefgebied voor libellen, vlinders, amfibieën en kleine zoogdieren. Op zich is dit gebied geschikt als leefgebied voor de waterspitsmuis. Het is echter de vraag of waterkwaliteit, habitatgrootte en de aanwezigheid van verstoring en katten het niet té moeilijk maken voor deze soort zich hier te vestigen. Het onderhoud zal hier uiteraard op de natuurfuncties afgestemd worden en bijvoorbeeld gebaseerd zijn op een gedragscode Flora&Faunawet, gefaseerd maaien etc. Zelfs als de bomen flink groeien, zal deze oever veel zon blijven ontvangen, waardoor de vegetatie ook op langere termijn gelijk kan blijven.

Verbinding tussen noordelijke en zuidelijke oever

De verbinding tussen de noordelijke en zuidelijke oever heeft verschillende functies. Eenzijds is het een kade welke het lagergelegen landelijk gebied moet beschermen tegen inundatie tijdens piekberging. Anderzijds is het een barrière in de zichtlijn langs het water en als derde is het een verbinding voor mens en dier tussen de beide oevers.

De functie als kade wordt vooral vanuit veiligheid vormgegeven, dus breed en hoog genoeg, maar niet hoger dan nodig om de zichtlijn niet teveel te onderbreken. Daarom is de vegetatie hier ook niet hoog of gesloten. Aan de beide lage zijden van de kade komen struiken en ruigte (westzijde) en riet en moerasruigte (oostzijde). Op de kade is naast een wandelpad ook een doorlopend bloemrijk grasland. Dit is prima geschikt voor de in het gebied voorkomende diersoorten om tussen de noord- naar de zuidoever heen en weer te bewegen. Ook voor deze schets geldt weer dat het concept nader uitgewerkt wordt in een inrichtingsplan.

Meidoornhaag

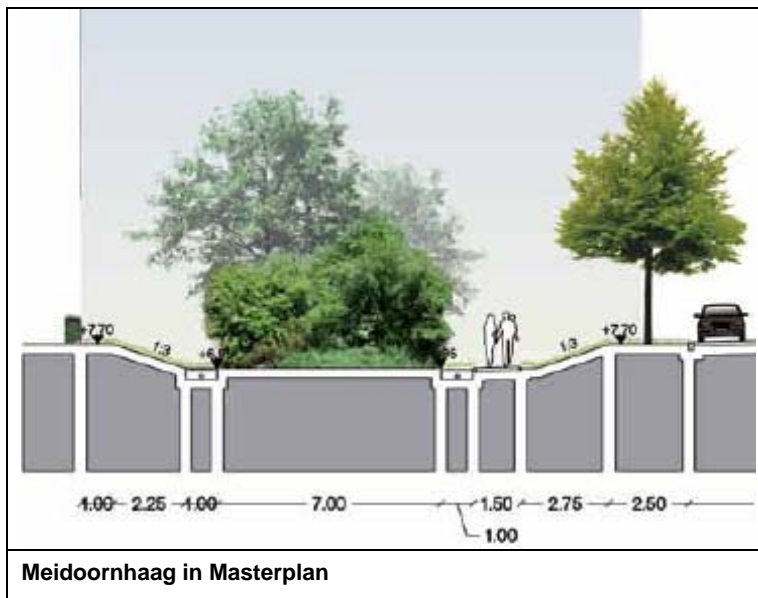
Ooit waren meidoornhagen alom aanwezig in het landschap van het rivierengebied als perceelsgrenzen. Door de komst van prikkeldraad is hun functie als veekering grotendeels vervallen. De meidoornhagen zorgen ook voor windkering en leef- en broedgebied voor fauna. Ook die functies zijn vaak verloren gegaan. In zowel het plangebied als het aangrenzende deel van het Binnenveld zijn nog enkele meidoornhagen aanwezig. Een enkele heeft de maat van de oorspronkelijke veekerende functie; dus dicht opeen geplant en zo ongeveer een meter hoog en net zo breed of zelfs iets smaller. Ook zijn er verspreid wat restanten van een meidoornhaag; het is geen gesloten rij meer, maar deze bestaat uit een enkele onderbroken rij wat doorgeschoten oudere struiken. Andere meidoornhagen bleven gesloten en zijn wel doorgeschoten tot enkele meters hoog en breed. Deze vallen uiteraard het meeste op in het landschap en bieden ook veel mogelijkheden voor planten en dieren als foerageer of verblijfsgebied. De meidoornhaag in het plangebied behoort tot deze laatste categorie. Het is ook niet een enkele rij, maar plaatselijk wel 3-4 rijen dik aangeplant. Naast meidoorns staan er andere struiken en zelfs bomen tussen. De meidoornhaag is nu gemiddeld ongeveer 4 meter hoog en 7 meter breed met aan de zonnige zuidwestzijde bramen en kruiden en aan de koele en beschaduwde noordoostzijde een greppel waarlangs hier en daar een Zwarte els groeit. In de huidige vorm zal deze haag zeer geschikt zijn voor struweelvogels, vlinders en andere insecten en ook wat amfibieën (zie foto's).

Kop van de meidoornhaag met greppel

Westzijde meidoornhaag met bramenrand

Door de realisatie van het Masterplan zal de meidoornhaag het centrale deel gaan vormen van een groenzone welke tussen 12,5 en 18,75 m breed is. In deze zone komen ook taluds naar het omringende, verhoogde maaiveld en drainage. Deze drainage zoals nu voorgesteld komt aan de oostzijde in plaats van de greppel en aan de westzijde in plaats van de huidige verharding. Het is mogelijk dat in de definitieve uitwerking, waarbij ondermeer de aansluiting op de omringende ontwikkelingen wordt uitgewerkt, hier nog aanpassingen op mogelijk zijn. Hierdoor zal de meidoornhaag zelf dezelfde ruimte houden als die nu heeft of mogelijk wat extra ruimte krijgen. Om de bezonning van vooral de braam- en kruidlaag op orde te houden, zal de keuze van de bomen (soort en maat) langs de eventueel aan te leggen weg/pad langs de meidoornhaag hierop aangepast worden. Het is mogelijk om in de uitwerking de drainage verder naar het westen te verschuiven of te integreren met het pad en wat meer ruimte naast de meidoornhaag te creëren voor een ruigtezone. Ook is het mogelijk dat er aan de westzijde lage struiken komen in plaats van bomen. Hierdoor is het zicht op de meidoornhaag beter, ontvangt deze meer zon en is er wat extra ruimte voor struweelbewonende soorten. Aan de oostzijde van de meidoornhaag komt een talud met een greppel of drainagebuis van 3,25-4,25 m breed welke grenst aan tuinen/uitgeefbaar wonen. Hier komt bij voorkeur een kruid- en bloemrijke grasvegetatie. De maaifrequentie wordt afgestemd op de soorten waardoor en een fraai grasland ontstaat welke geschikt is als leef- en foerageergebied voor insecten, amfibieën, kleine zoogdieren en vogels.

De Meidoornhaag zal elke paar jaar onderhouden worden zodat de huidige maten ongeveer gehandhaafd blijven. Een enkele boom mag wat hoger uitgroeien, tot een meter of 8, waardoor het beeld zal ongeveer gelijk blijven met de huidige situatie. Doordat de struiken regelmatig teruggezet worden, blijft er ruimte voor een zoom met kruiden en braamstruiken.

Voorburglaan

De huidige Voorburglaan gaat een geheel ander karakter krijgen. Ook de functie van de sloot zal veranderen. Nu is de watervoerende functie erg beperkt en is de sloot voor een groot deel vrijwel dichtgegroeid (zie foto). Het profiel van de sloot zal verbreden en de nu steile oevers zullen deels vlak en natuurvriendelijk worden.

Bij de uitwerking zal gekeken worden of de sloot een variabele breedte en ligging kan krijgen waardoor er plaatselijk ruimte is voor een bredere oever met bloemrijk gras. Op smallere steilere delen passen dan struiken en boompjes. De afwisseling van deze landschapselementen zal het aantrekkelijk maken voor mens en dier. De westoever zal tevens een wandelfunctie krijgen. Dit pad ligt laag en relatief vochtig en zal het karakter krijgen van een laarzenpad. De strook tussen de weg en het pad zal ingezaaid worden met bloemrijk gras en plaatselijk groepjes lage struiken bevatten. Het talud naar de sloot krijgt een ruige kruid en moerasvegetatie en zal alleen in het najaar gemaaid worden.

De hoogteligging van de sloot zal nog nader ingevuld worden. De voorkeur gaat ernaar uit dat het waterpeil hoger ligt dan de Kortenoordsingel en via een cascadesysteem daarop aansluit. De reden voor deze hogere ligging is om de sloot, met water van een relatief goede kwaliteit, geïsoleerd te houden van de singel.

Zodiacpark

Dit park zal een tamelijk intensieve recreatie functie krijgen. Er is daarom niet vanuit gegaan dat er voor grondbewonende diersoorten veel geschikte habitats te ontwikkelen zijn. Daar staat tegenover dat de mooie volwassen bomen blijven staan en daarmee een belangrijke rol zullen vervullen voor met name vogels. Het deel van het park dat grenst aan de meidoornhaag zal dusdanig ingericht worden dat het een rustige overgang is van druk en spelen naar rust en groen.

Westelijke rand

De westelijke rand zal de grens vormen met het aansluitende deel van het Binnenveld. Op deze locatie bestaat het Binnenveld uit lange noord-zuid georiënteerde graspercelen met langs de wegen boomsingels en op de perceelgrenzen met name aan de zuidwest kant soms een meidoornhaag of de restanten daarvan. De sloten liggen diep en de taluds zijn zeer steil. Op een enkele plek staat een smalle rietkraag in de sloot en op het talud. Hierdoor is het zicht vanuit het Binnenveld richting de planlocatie vooral vlak, met veel gras en doorbroken door meidoorns of riet. Deze groeien dus vooral 1-3 meter boven het maaiveld. Her en der staan hogere struiken of bomen. Door dit landschap schemert de huidige bebouwing van het plangebied als een rommeltje van stijlen, materialen en vormen.

Voor de landschappelijke inpassing van de Kortenoord is ervoor gekozen aan te sluiten bij de bestaande landschapsstructuren en vormen. Dus lange struikenrijen, her en der een hogere boom en riet, terwijl ook een doorkijk goed past.

Het plangebied wordt opgehoogd ten behoeve van de drooglegging. Hierdoor ontstaat een rand, met daarachter tuinen en daar weer achter huizen. Deze huizen zullen lager zijn dan de huidige bebouwing en qua vorm en materiaal meer eenheid en harmonie vertonen. Zelfs zonder verdere inpassing zal dit al een rustiger landschapsbeeld geven. De voorgestelde rand van struiken en een enkele boom hoeft Kortenoord niet helemaal te verhullen, dat zou ook niet passen in dit landschap wat verder wel tamelijk doorzichtig is. Een struiklaag van 1-3 meter, wat riet en her en der een boompje of hogere struik sluit prima aan bij het bestaande landschap. Ook ecologisch draagt dit bij aan het aansluiten van bestaande vlieg, loop en foerageerroutes langs bomen, sloten en hagen. De echte soorten van het open gebied als de haas hebben niets in Kortenoord te zoeken. Een soort als het konijn kan juist in de steile rand holen graven en vandaar óf het Binnenveld ingaan of de tuinen van de aangrenzende huizen. Ook vogels zullen de struiken gebruiken als uitvalsbasis richting weides of richting tuinen en ook vleermuizen zullen zich hierdoor laten leiden. De struiklaag hoeft maar één tot twee rijen dik te zijn om deze functies te kunnen vervullen. Plaatselijk zullen er ook doorsteken komen naar achterliggende groenstructuren en paden. Het is een aantrekkelijk idee om aan de westzijde, lager en vochtiger, een ruige strook te laten ontwikkelen met kruiden en hoge grassen. Dit zal het belang van het gebied voor vlinders, kleine zoogdieren en vleermuizen doen toenemen. Maar bijvoorbeeld ook mussen vanuit het stedelijk gebied in Kortenoord kunnen hier graszaden vinden.

Ecologische zone

Het voorstel is om een wandelpad aan de oostzijde te situeren. Dit zal een natuurwandelpad worden waarbij beleving boven gemak gaat. De omringende vegetatie is dan ook natuurlijk; op de vochtige stukken riet en wilgen, op drogere bloemrijk grasland en kruiden met groepen struikjes. De westzijde zien wij als een ontoegankelijk natuurgebiedje. Hier liggen een paar poeltjes, riet, ruigte en wilgenstruweel. Tussen deze zijde en het pad ligt een natte laagte. Het centrale deel is altijd watervoerend en zo een effectieve barrière die de rust aan de westzijde garandeert. Zo zullen er ook geen katten meer in dit deel terecht kunnen komen en kunnen zich hier lokale kernpopulaties van amfibieën en grondgebondenzoogdieren vestigen. Een groot deel van dit gebied is tevens waterbergingsgebied, dus kan onder water komen te staan. Mede daarom ligt het pad wat hoger dan het grootste deel van het maaiveld. Onderhoud is gericht op het in stand houden van hoge natuurwaarden. Het is aannemelijk dat beheer in afstemming met lokale belangengroepen gedaan wordt zodat er borging is dat deze waarden ook gerealiseerd worden.

6 CONCLUSIES

De inrichting en gebruik van Kortenoord zal door de uitvoering van het Masterplan grondig veranderen. Van een rustig, rommelig en vooral agrarisch gebied wordt het een drukker en meer stedelijk gebied. Voor sommige soorten planten en dieren wordt Kortenoord daarom ongeschikt om te leven. Andere soorten krijgen hierdoor juist kansen. In het Masterplan van Kortenoord is een groenstructuur voorgesteld welke prima voldoet aan de kansen die er zullen ontstaan in Kortenoord:

- De huidige ligging en maatvoering van de groenzones zijn voldoende om de gewenste ecologische functies te kunnen vervullen. Met name de verbindingsfuncties binnen het gebied en tussen het gebied en de omgeving zijn hiermee voldoende verzekerd.
- De ecologische zone, de grote waterpartij, oevers en helofytenfilter zullen het leefgebied worden van de meeste soorten amfibieën, maar ook libellen en watervogels. Door de ruime maatvoering en brede taluds kunnen deze soorten hier veilig leven.
- Kortenoord is nu van belang voor verschillende soorten vleermuizen. De grote verandering van het gebied zal naar verwachting geen problemen geven. De vliegroutes blijven bestaan en worden zelfs versterkt, terwijl ook het gebied geschikt blijft om voedsel te zoeken.
- Voor broedvogels zal er veel gaan veranderen. Soorten van agrarisch gebied zullen plaats maken voor stad- en parksoorten. Doordat veel oude bomen zullen blijven staan, zullen ook meer bijzondere soorten als spechten en uilen waarschijnlijk gewoon in het gebied blijven komen.
- Het gebied vervult verder geen verbindingsfuncties tussen de huidige bebouwing en de landelijk omgeving. Daarom is de voorgestelde inrichting uitstekend afgestemd op het werkelijke ecologische potentieel van deze nieuwe woon- en werkwijk.

Niet alleen de aanleg van deze groene elementen van belang, vooral het onderhoud bepaald of natuurwaarden hier blijvend baat bij zullen hebben. Goede afspraken hierover met de beheerders zijn daarbij van belang. Daarnaast is er ook een belangrijke rol weggelegd voor de nieuwe bewoners. Door hen tijdig te informeren over de ecologische belangen en de daarmee samenhangende inrichting en beheer zal draagvalk verworven worden wat in hoge mate bijdraagt aan het uiteindelijke resultaat.